

12.1.2015

B8-0033/2015

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 123 ods. 2 rokovacieho poriadku

o situácii v Líbyi
(2014/3018(RSP))

Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Patrick Le Hyaric, Fabio De Masi, João Ferreira, Miguel Viegas, Inês Cristina Zuber, Paloma López Bermejo, Marina Albiol Guzmán, Ángela Vallina, Younous Omarjee, Kostas Chrysogonos, Georgios Katrougkalos, Kostadinka Kuneva, Sofia Sakorafa, Lidia Senra Rodríguez, Marie-Christine Vergiat
v mene skupiny GUE/NGL

**Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v Líbyi
(2015/3018(RSP))**

Európsky parlament,

- so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN zo 16. septembra 2011 (S/RES/2009(2011)), zo 17. marca 2011 (S/RES/1973(2011)), z 31. októbra 2011 (S/RES/2017(2011)), z 2. decembra 2011 (S/RES/2022(2011)), z 12. marca 2012 (S/RES/2040(2012)) a z 27. augusta 2014 (S/RES/2174(2014)) o Líbyi,
  - so zreteľom na závery Európskej rady z 23. júna 2014, 15. augusta 2014 a 20. októbra 2014 o Líbyi,
  - so zreteľom na vymenovanie Bernardina Leóna za nového osobitného zástupcu generálneho tajomníka OSN pre Líbyu zo 14. augusta 2014,
  - so zreteľom na vyhlásenia podpredsedníčky Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zo 4. októbra a 6. novembra 2014 o Líbyi,
  - so zreteľom na spoločné vyhlásenie osobitných vyslancov pre Líbyu z Arabskej ligy, Európskej únie, Francúzska, Nemecka, Talianska, Malty, Španielska, Spojeného kráľovstva a Spojených štátov amerických z 26. júla 2014 o Líbyi,
  - so zreteľom na svoje uznesenia z 15. septembra 2011¹ a z 18. septembra 2014² o situácii v Líbyi,
  - so zreteľom na Ženevské dohovory z roku 1949 a dodatkové protokoly k nim z roku 1977 a povinnosť strán ozbrojeného konfliktu za každých okolností dodržiavať medzinárodné humanitárne právo a zabezpečiť jeho dodržiavanie,
  - zreteľom na vyhlásenia misie UNSMIL a spoločné správy zo 4. septembra 2014 o situácii v oblasti ľudských práv v Líbyi a na aktualizáciu podpornej misie OSN v Líbyi (UNSMIL) a Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva z 23. decembra 2014 o porušovaní medzinárodných ľudských práv a humanitárneho práva počas pokračujúceho násillia v Líbyi,
  - so zreteľom na článok 123 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže vojenský zásah NATO vrátane vyslania osobitnej leteckej jednotky Spojeného kráľovstva (SAS) do Líbye v roku 2011 mal za následok straty na životoch nevinných civilistov, humanitárnu krízu a masívne ničenie, ktoré spôsobili úplnú destabilizáciu líbyjského štátu a vyvolali pretrvávajúcu občiansku vojnu; keďže stupňujúce sa násillie priviedlo Líbyu do stavu chaosu a vojny;
- B. keďže aliancia milícií Líbyjský úsvit kontroluje podstatnú časť západnej Líbye vrátane

---

¹ Ú. v. EÚ C 51E, 22.2.2013, s. 114.

² Prijaté texty, P8_TA(2014)0028.

Misráty a Tripolisu; keďže ozbrojené boje medzi líbyjskými politickými skupinami, ktoré pretrvávajú takmer bez prerušenia od júla 2014 v Tripolise, Bengázi a v ďalších častiach krajiny, vedú k ďalšiemu zhoršovaniu životných podmienok, vysídľovaniu obyvateľstva a zvyšujúcemu sa počtu obetí vrátane detí;

- C. keďže existujú dve konkurenčné vlády, ktoré tvrdia, že sú legitímne: Všeobecné národné zhromaždenie zvolené v roku 2012 so sídlom v Tripolise a poslancská snemovňa zvolená v júni 2014, ktorá sa potom, čo jednotky milície prevzali kontrolu nad dvoma najväčšími mestami, presunula do Tobruku a ktorú uznáva väčšina medzinárodného spoločenstva; keďže v novembri 2014 líbyjský najvyšší súd rozhodol o tom, že voľby, ktoré sa konali v júni a viedli k vytvoreniu poslancskej snemovne, boli neplatné; keďže poslancská snemovňa toto rozhodnutie kritizovala, pričom vyhlásila, že sudcovia v Tripolise konali pod tlakom milícií Líbyjský úsvit a odmietla uznať rozsudok;
- D. keďže tripoliská vláda obviňuje Egypt, Saudskú Arábiu a Spojené arabské emiráty z podpory ich konkurentov v Tobruku, a to okrem iného vykonávaním leteckých útokov; keďže vláda v Tobruku tvrdí, že Turecko a Katar podporujú islamistické milície;
- E. keďže ozbrojené konflikty a iné formy násillia v celej krajine, ako aj porušovanie a zneužívanie medzinárodných ľudských práv a humanitárneho práva pretrvávajú, pričom si vyžiadali stovky mŕtvych a masové vysídľovanie a humanitárnu krízu v mnohých oblastiach;
- F. keďže jednota líbyjského štátu je v ohrození a existuje skutočné riziko rozdelenia štátu do troch regiónov (Fazzán, Kyrenaika a Tripolitania), pokiaľ sa nezačne presadzovať kompromisné riešenie a proces zmierenia;
- G. keďže OSN sa podarilo získať váhavý súhlas „všetkých strán“, aby sa zúčastnili rokovaní, avšak stretnutie naplánované na 5. januára 2015 sa odložilo na neurčito; keďže koncom decembra 2014 sa v Dakare konal samit o mieri a bezpečnosti, na ktorom sa rokovalo o situácii v Líbyi, avšak zúčastnili sa na ňom len tri hlavy štátov;
- H. keďže Francúzsko vyhlásilo, že zvažuje ďalší vojenský zásah v Líbyi; keďže 19. decembra 2014 vyzvala skupina G5 Sahel (Čad, Niger, Mali, Mauritánia a Burkina Faso) OSN, aby vytvorila medzinárodné sily; keďže líbyjská vláda sídiaca v Tobruku požiadala Ligu arabských štátov o pomoc, odmietla však ozbrojený zásah západných štátov; keďže susedné krajiny ako Alžírsko odmietajú akékoľvek ďalšie vojenské zásahy v Líbyi;
- I. keďže 4. januára 2015 líbyjské vojenské lietadlo patriace silám verným medzinárodne uznávanej vláde bombardovalo grécky ropný tanker kotviaci na pobreží, pričom zahynuli dvaja členovia posádky; keďže v decembri 2014 zhoreli zásobárne ropy v najväčšom ropnom prístave Es Sider po zásahu raketami riadenými silami Líbyjského úsvitu;
- J. keďže v decembri 2014 zakázala EÚ všetkým líbyjským leteckým spoločnostiam lietať vo vzdušnom priestore EÚ z dôvodu obáv o leteckú bezpečnosť; keďže 6. januára 2015 zrušila posledná zahraničná spoločnosť, ktorá lietala do Líbye, Turkish Airlines, všetky

svoje lety do krajiny;

- K. keďže 30. decembra 2014 sa hotel v Tobruku, v ktorom rokovala poslanecká snemovňa, stal terčom teroristického útoku; keďže Líbyjská národná rada pre občianske slobody a ľudské práva prestala fungovať v novembri 2014; keďže v septembri 2014 sa do archívov kľúčových vládnych inštitúcií v Tripolise vlámali sily Líbyjského úsvitu a odniesli veľký počet súborov vrátane archívov ministerstiev spravodlivosti, obrany a vnútra do Misuraty;
- L. keďže 11. októbra vypukli v pohorí Nafusa, na juhozápade regiónu Warshafana, ťažké boje, keď ozbrojené skupiny Zintam ostreľovali a obliehali mestá Kikla a al-Qal'a; keďže bojovníci získali kontrolu nad mestom Kikla koncom novembra 2014; keďže násilie zasiahlo aj juh Líbye, najmä na začiatku októbra 2014, keď v regióne Awbari vypukli boje predovšetkým medzi ozbrojenými skupinami Tuarégov a bojovníkov zo spoločenstva Tabu; keďže sa znížila aj celková bezpečnosť v krajine, pričom v mestách al-Baida a Tobruk došlo k bombovým útokom s použitím automobilov;
- M. keďže v období od konca augusta do začiatku októbra 2014 začali sily Líbyjského úsvitu významnú operáciu proti ozbrojeným skupinám regiónu Warshafana; keďže sa do bezhlavého ostreľovania údajne zapojili obe strany; keďže toto ostreľovanie zapríčinilo smrť viac ako 100 ľudí a humanitárnu krízu, pričom sa odhaduje, že v západnej časti krajiny bolo v decembri 2014 vysídlených najmenej 120 000 osôb, ktoré často trpia akútnym nedostatkom potravín a zdravotníckych potrieb; keďže do konca novembra 2014 bolo v pohorí Nafusa (západná Líbya) údajne zabitých viac ako 170 osôb, pričom približne 450 osôb bolo zabitých od polovice októbra do polovice decembra v Bengázi (východná Líbya) a viac ako 140 osôb bolo zabitých v Awbari (južná Líbya);
- N. keďže zbrane, ktoré boli poskytnuté takzvaným rebelom, sa medzičasom rozšírili po celej severnej Afrike a využívajú sa v konfliktoch a na destabilizáciu krajín ako Stredoafrická republika, Mali a Sýria a objavili sa už aj v Alžírsku;
- O. keďže ozbrojenci v mestách Darnah a Syrta už vyjadrili podporu Islamskému štátu; keďže vo východnej a južnej Líbyi sa údajne nachádzajú niektoré výcvikové tábory Islamského štátu; keďže osobitný zástupca generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov pre Líbyu Bernardino León vyhlásil, že napriek tomu, že vojna v Líbyi neprebíha medzi islamistickými a neislamistickými skupinami, ale je skôr konfliktom medzi kmeňmi, milícia v Tripolise a Mísrate má zrejme silné väzby s Islamským štátom; keďže dodal, že ak bude konflikt v krajine pokračovať, je pravdepodobné, že vzniknú ďalšie výcvikové tábory Islamského štátu;
- P. keďže v Tripolise ozbrojení muži ničili mešity ; keďže 3. januára 2015 údajne uniesli 20 koptských kresťanov;
- Q. keďže v roku 2011 vyjadrili členovia NATO v rozpore s medzinárodným právom značnú podporu jednej zo súperiacich strán v občianskom konflikte v Líbyi svojím vyhlásením, že , že bezletová zóna a dodávka zbraní (takzvaným) rebelom sú v súlade so zásadou zodpovednosti za ochranu (R2P);
- R. keďže podľa odhadov misie UNSMIL bolo v dôsledku bojov minimálne 100 000

Líbyjčanov vysídlených v rámci krajiny a ďalších 150 000 osôb vrátane mnohých migrujúcich pracovníkov krajinu opustilo s cieľom hľadať útočisko v zahraničí;

- S. keďže mnohí migranti, najmä zo subsaharskej Afriky, čelia svojvoľnému zadržiavaniu zo strany rôznych ozbrojených skupín; keďže stovky migrantov a utečencov utekajúcich pred násilím v Líbyi údajne zahynuli pri pokuse prepraviť sa cez Stredozemné more do Európy; keďže podľa Úradu vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) zomrelo v Stredozemnom mori viac ako 3 419 osôb , pričom mnohí z nich vyplávali z Líbye;
  - T. keďže Líbya aj naďalej podlieha medzinárodnému zbrojnému embargu, ktoré v roku 2011 uložila Bezpečnostná rada OSN; keďže napriek platnosti zbrojného embarga ho porušujú členovia a spojenci NATO (najmä USA, Francúzsko, Spojené kráľovstvo, Katar a SAE) a okrem iného kanadská spoločnosť Aeryon Labs Inc.¹ ; keďže napriek embargu zbrane do Líbye naďalej prúdia;
  - U. keďže v máji 2013 zriadila EÚ v Líbyi pomocnú hraničnú misiu (EUBAM) s cieľom poskytovať vojenskú podporu líbyjským orgánom pri ochrane a kontrole hraníc; keďže prioritou tejto misie je predchádzať prílevu utečencov a migrantov do Európy a zabezpečiť kontrolu štátu nad ropnými poľami a podnikmi na výrobu ropy; keďže misia EUBAM Líbya, ktorej náklady sú 30 miliónov EUR, je najdrahšou misiou, akú EÚ vykonávala; keďže až polovica rozpočtu sa vynakladá na súkromné bezpečnostné spoločnosti;
  - V. keďže na východe krajiny, ktorý je bohatý na ropu a disponuje desiatymi najväčšími preukázanými zásobami ropy na svete a najväčšími zásobami ropy v Afrike, sa stupňujú boje o ropné sklady a prístavy; keďže až 80 % HDP Líbye závisí od ropného odvetvia; keďže produkcia ropy bola pred zásahom NATO na úrovni 1,6 milióna barelov za deň, pričom toto množstvo následne kleslo na menej ako 200 000 barelov za deň, v októbri 2014 sa zvýšilo na 800 000 barelov za deň a dnes je približne na úrovni 350 000 barelov a pravdepodobne klesne ešte oveľa nižšie;
1. opätovne odsudzuje vojenský zásah v Líbyi v roku 2011, ktorý viedlo Francúzsko, Spojené kráľovstvo, Spojené štáty americké a Kanada pod záštitou NATO a ktorý spôsobil súčasnú situáciu;
  2. vyjadruje dôrazný odpor voči akémukoľvek ďalšiemu vonkajšiemu vojenskému zásahu v krajine; zdôrazňuje však, že je nutné, aby sa všetky strany zapojili do mierového a politického dialógu; vyzýva všetky strany, aby uzavreli okamžité prímerie a zložili zbrane, čo je podmienkou pre zapojenie sa do inkluzívneho politického dialógu pod vedením Líbye s cieľom začať proces zmierenia a pomôcť pri obnove stability v krajine;
  3. je hlboko znepokojený súčasným hospodárskym a politickým rozkladom v krajine, ktorý ešte zhoršuje chýlostivú situáciu obyvateľstva; potvrdzuje svoju oddanosť

---

¹ Kanadská spoločnosť Aeryon Labs Inc. dodávala Líbyi bezpilotné lietadlá Aeron Scout, ktoré sa využívali na pomoc líbyjským rebelom na ceste do Tripolisu. Letecký výcvik pre bezpilotné lietadlá zabezpečovala súkromná bezpečnostná spoločnosť Zariba Security Corporation. Pozri <http://www.aeryon.com/news/pressreleases/271-libyanrebels.html>

suverenite, nezávislosti a územnej celistvosti Líbye;

4. opakuje, že podporuje neodcudziteľné právo všetkých národov na prístup k vlastným zdrojom a kontrolu nad nimi; odsudzuje preto útoky na dôležitú ropnú infraštruktúru, ktorá je nevyhnutná pre blahobyt líbyjského obyvateľstva; pripomína, že líbyjská ropa patrí líbyjskému ľudu a nemali by s ňou manipulovať žiadne skupiny;
5. odsudzuje narastajúce násilie v Líbyi; odsudzuje použitie násilia, ktoré vedie k vysokým počtom zranených, zabitých a vysídlených civilistov; požaduje, aby sa osoby zodpovedné za porušovanie a zneužívanie ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva za svoje činy zodpovedali;
6. naliehavo vyzýva všetky strany, aby prestali porušovať medzinárodné právo a zdržali sa najmä všetkých tých aktov, ktoré možno považovať za vojnové zločiny alebo zločiny proti ľudskosti, vrátane útokov bez rozlišovania nepriateľa, útokov na zdravotnícke zariadenia, nedobrovoľných zmiznutí, vražd, brania rukojemníkov, mučenia a iných druhov zlého zaobchádzania;
7. pripomína všetkým stranám zapojeným do bojov v Líbyi, že sú viazaní príslušnými ustanoveniami medzinárodných ľudských práv a humanitárneho práva; pripomína, že všetky strany musia dodržiavať zákaz priamych útokov na civilné obyvateľstvo a civilné zariadenia ako nemocnice, školy, letiská a prístavy;
8. nabáda krajiny tohto regiónu, Ligu arabských štátov a Africkú úniu, aby podporili okamžité zastavenie prejavov nepriateľstva a konštruktívne úsilie o dosiahnutie riešenia; v tejto súvislosti podporuje iniciatívy, ako napríklad iniciatívu Alžírskaja v partnerstve so susedmi Líbye, ktorých cieľom je začať národný dialóg medzi bojujúcimi stranami;
9. nabáda najmä štáty Sahelu, Maghrebu a Mašreku, aby skoorinovali svoje úsilie zamerané na zabránenie teroristickým skupinám prekročiť hranice a hľadať útočisko v regióne Sahel; vyzýva tieto štáty, aby posilnili spoluprácu a koordináciu s cieľom rozvíjať inkluzívne a účinné stratégie, ktoré by bránili rozširovaniu týchto skupín, ako aj zabrániť šíreniu všetkých zbraní a nadnárodného organizovaného zločinu v regióne;
10. žiada, aby sa zastavil vývoz a dodávka zbraní do Líbye a do tohto regiónu, vývoz zbraní do krajín Perzského zálivu a financovanie všetkých milícií štátmi Perzského zálivu a nepriamo aj západnými štátmi, čo v prvom rade znamená skončiť s nákupom ropy z ropných polí, ktoré riadia ozbrojené skupiny; žiada, aby sa preskúmalo porušovanie zbrojného embarga, ktoré bolo prijaté v rezolúcii Bezpečnostnej rady OSN č. 1970;
11. pripomína skutočnosť, že Európska únia, mnohé jej členské štáty a Spojené štáty americké, ktoré po desaťročia podporovali Kaddáfího a neskôr aj vojenský zásah NATO v Líbyi, sú osobitne zodpovedné za súčasnú situáciu v Líbyi;
12. vyjadruje hlboké znepokojenie nad humanitárnou krízou v Líbyi, ktorá prinútila tisícky utečencov k úteku z krajiny; nabáda Radu, Komisiu a podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku, aby poskytli všetky dostupné finančné a ľudské zdroje na pomoc utečencom; zdôrazňuje potrebu poskytnúť náležitú humanitárnu pomoc vysídleným osobám;

13. vyzýva EÚ, aby okamžite zmenila politiku voči utečencom zo severnej Afriky; pripomína svoj postoj voči agentúre Frontex a domnieva sa, že v súlade so zásadou zákazu vyhostenia zakotvenou v článku 19 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie nesmie činnosť tejto agentúry viesť k tomu, aby bolia ľudia vracaní späť do Líbye alebo inej krajiny, kde sú ohrozené ich životy;
14. požaduje, aby EÚ skončila misiu EUBAM Líbya, pretože vedie k zvyšovaniu militarizácie líbyjskej hranice a k smrti utečencov; domnieva sa, že EÚ musí do Líbye vysielat' iba humanitárnu a civilnú pomoc;
15. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie predsedovi Európskej rady, predsedovi Komisie, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, prezidentom a parlamentom členských štátov, misii EUBAM Líbya, misii UNSMIL a vláde a poslaneckej snemovni Líbye.